

СУТНІСТЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

**ЯРОШ В.Ю.,* СТУДЕНТ,
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

У сучасних умовах найбільш важливим елементом управління господарською діяльністю є облікова та аналітична інформація, яка повинна забезпечувати досягнення поставлених цілей і завдань, що використовуються на різних рівнях управління підприємством. Для цього необхідно сформулювати та реалізувати обліково – аналітичну систему управління підприємства.

Обліково – аналітичне забезпечення управління як інтегрована система в економічній літературі достатньо не розкрито. Тому важливим етапом освоєння сутності цієї категорії є аналіз досвіду та потреб, що стоять перед системою бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки.

Значний вклад в дослідження проблеми обліково – аналітичного забезпечення процесу управління внесли науковці: Бутинець Ф.Ф., Кірейцев Г.Г., Гудзинський О.Д., Демяненко М.Я., Лень В.С., Пушкар М.С., Саблук П.Т., Сопко В.В., Сук А.К. та інші вчені.

Суть обліково – аналітичного забезпечення полягає в здійсненні облікових та аналітичних процедур у режимі реального часу, виявлення відхилень від запланованих показників і використання отриманих результатів для прийняття управлінських рішень.

Облікова та аналітична інформація є ядром інформаційного забезпечення системи управління, що об'єднує всі господарські процеси та забезпечує взаємодію різних структурних підрозділів будь – якого підприємства.

Основними завданнями обліково – аналітичного забезпечення управління підприємства є:

- облік господарських операцій за цільовими напрямками на базі бухгалтерського обліку з додаванням не фінансових показників;
- аналіз діяльності підприємства за вказаними напрямками;
- контроль за використанням матеріальних та нематеріальних ресурсів, за правильним відображенням усіх господарських операцій на етапах планування, обліку та за достовірністю аналітичних даних;

* Науковий керівник – Жидовська Н.М., к.е.н., ст..викладач

— планування діяльності підприємства у розрізі господарських операцій; видів діяльності : операційної, інвестиційної, фінансової, податкової; центрів відповідальності та підприємства загалом;

— формування аналітичних бюджетів як джерела акумулювання планової, облікової та аналітичної інформації [1].

Наявність своєчасної обліково – аналітичної інформації, забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів підприємства, дозволяє оперативню стежити за станом зовнішнього середовища та оцінювати внутрішню ситуацію, отримувати інформацію підтримку при прийнятті рішень, що в результаті підвищує показники діяльності підприємства.

Місце облікової та аналітичної інформації у інформаційній системі підприємства зображено на рисунку.

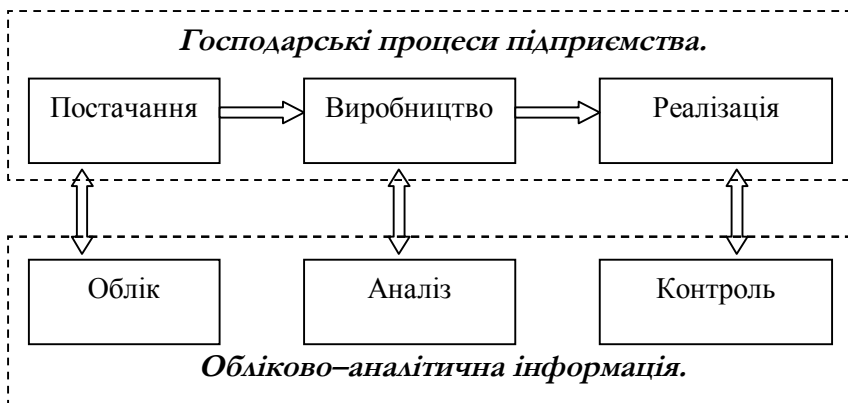

Рис. Обліково-аналітичне забезпечення в інформаційній системі підприємства

Щодо бухгалтерського обліку як однієї з складових частин обліково – аналітичного забезпечення, то зрозумілим є те, що його виникнення та розвиток – невід’ємний сегмент всієї історії людського суспільства.

Облік є важливим функціональним компонентом інформаційної системи підприємства. Функцією обліку є оперативність збору та обробки виробничої, комерційної, фінансової та інших видів інформації, забезпечення зацікавлених користувачів об’єктивною інформацією про фінансовий стан і результати діяльності підприємства.

Одне з провідних місць в управлінні підприємством займає

сучасний бухгалтер, а вже якість управління та прийняття рішень безпосередньо пов'язані з наявністю повної, актуальної і достовірної інформації про техніко – економічні показники діяльності підприємства. Значні обсяги економічної інформації, нагальна потреба оперативних розрахунків, пошук та надання користувачам необхідної інформації зумовлюють необхідність використання в обліковому процесі засобів обчислювальної техніки та інформаційних технологій.

Використання комп'ютерної техніки та спеціального програмного забезпечення створили необмежені можливості оперування інформацією і дозволили перетворити її у стратегічний ресурс, від стану якої залежить розвиток підприємства.

На підприємстві повинна функціонувати інформаційна система з відповідним програмним забезпеченням. На українському ринку програмних продуктів існує достатня кількість бухгалтерських та аналітичних програм. Найбільш відомими є бухгалтерські програми «1С:Бухгалтерія», «Бест», «Бухгалтерія без проблем», «Електронна бухгалтерія» тощо.

На сьогоднішній день економічно виправданим є одержання необхідної інформації в міру виникнення потреби в ній через базу даних та базу знань інформаційної системи.

Створення бази даних має ряд переваг: одноразове введення інформації і отримання на її основі максимум необхідної інформації; система може протягом великого періоду реалізовувати в установленний час всі покладені на неї функції з потрібною якістю; інформація доступна для модифікації та актуалізації.

База знань забезпечує повну й адекватну передачу найсучасніших знань у конкретні галузі користувачеві системи. Вона містить теоретичні і практичні відомості бухгалтерського обліку, економічного, стратегічного та фінансового аналізу, дані наукових розробок, технології [2].

Отже, можна зробити висновок, що суть обліково – аналітичного забезпечення полягає в об'єднанні облікових та аналітичних операцій в один процес, проведенні оперативного мікроаналізу, забезпеченні безперервності даного процесу і використанні його результатів при формуванні рекомендацій для прийняття управлінських рішень. При цьому загальна методологія і нормативні положення обліку будуть удосконалюватися для їх раціонального використання в єдиній обліково – аналітичній системі.

Література.

1. Жаворонкова Г.В. Формування системи інформаційного забезпечення менеджменту лісгосподарських підприємств в сучасних умовах [Текст] / Г. В. Жаворонкова, Н. В. Голячук, С. Є. Голячук // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. Випуск 221. Том 1. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2006. – С. 255-263.

2. Садовська І. Б. Обліково -інформаційне забезпечення управлінського аналізу [Текст] / І. Б. Садовська // Вісник національного університету „Львівська політехніка” : збірник науково - прикладних праць “Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку”. – № 647. – Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2009. – С. 498-503.

3. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу [Текст] / В. Сопко, В. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2006. – 260с.